

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

Ne lite pendente aliquid innovetur

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

casu. n. e. ad declarat. de illoz q no. s. do. n. otu. otigit
Beneficio. quocumq. ad b. de pben. maio. ribz. de h. fi.
Ecclesiastico. sec. ergo si sup. tpali. pbenda. / c. pnt.
vel temporali beneficio agat. qz. cu. talia. possint. hne. msta.
tutone. canonica. possideri. non. habebit. locum. decre.

Obtinendis. quid dicemus de obtentis. pone. confira.
matus. e. qui. agit. et
in. possessione. indu/
tis. et. tandē. spolia.
tus. e. vt. de. ca. poss.
cum. olim. et. c. cum.
sup. vel. petit. q. con.
firmacio. de. eo. facta.
vel. collatio. sibi. fas.
ta. sortiat. effectū.
de. ocel. pben. post.
elec. de. ap. constitus.
tus. ij. vel. petit. pos.
sessione. obitōne. ex.
canone. reintegrans.
da. vt. s. de. resti.
spo. sepe. nunq. in.
hys. casibus. ob. otu.
maciā. rei. fiet. missio.
et. vidz. q. sic. p. hāc.
fram. que. dicit. soluz.
de. obtinēdis. s. dic.
q. nō. fiet. hoc. missio.
tū. qz. de. hui. ratō.
adhuc. locū. hz. tum.
qz. ago. de. obtinēdo.
q. nō. habeo. scz. de.
tentatōne. saltē. que.
apud. aliū. est. ff. de.
rei. ven. officiu. Itē.
missio. in. possessione.

obpartis aduerse contumaciam causa rei seruade in ipsorum possessione statuimus non mittendum.

Ne per hoc ad ea igressus patere valeat viciosus sed liceat in hoc casu contumacis absentiam diuina replente presentia etiam lite non cōtestata diligenter examinato negotio fine debito ipsū terminari.

Contra. viij. De lite pendente aliquid innouet

Quod si per hoc ad ea igressus patere valeat viciosus sed liceat in hoc casu contumacis absentiam diuina replente presentia etiam lite non cōtestata diligenter examinato negotio fine debito ipsū terminari.

est quoddam auxiliū extraordinariū qd hz locū solū ubi s. ficit ordinariū. ff. s. mino. in. cause. in. in. p. h. l. pcedi. pē. ordinariū. iuris. ordine. lē. nō. af. vt. sequit. et. aptus. ho. die. pba. p. elemē. de. iudi. dispendiosam. g. nō. hz. locum. missio. et. l. docto. res. sic. teneant. tū. ob. lra. h. posita. q. diz. cit. ingressus. nō. dicit. regressus. quasi. p. id. de. intelligi. et. p. verbū. obtinēdis. q. in. recuperandis. nō. habeat. locum. d. Possessore. qd. si. nullus. possidet. sed. duo. pos. / de. ne. coelecti. perit. die. idē. p. eadē. rōem. s. de. h. p. inter. e. / ceteras.

Viciosus. nō. enim. possunt. ex. possessione. haberi. s. l. so. lū. ex. canonica. institutōe. ij. q. i. legū. de. insti. ex. frequē. tibus. ij. de. re. iur. c. i. ff. s. decur. herēnius. si. vero. nō. age. re. de. ecclia. tanq. de. bñficio. s. tanq. de. pprietate. tūc. bñ. hret. locū. missio. vt. pba. s. ut. lē. nō. otest. c. ij. de. eo. q. mit. i. pos. c. i. s. de. h. sig. dilecto. / rrandū. s. cū. autē. s. g. Pntia. C. de. iudi. ppe. / e. li. de. ar. c. ij. in. fi.

Diligēter. s. semp. est. faciendū. xxx. q. vl. iudicantem. i. Debito. vt. si. liqat. vel. liquere. possit. de. ca. pcedatur. ad. sniam. s. m. ea. q. nō. s. de. do. et. otu. put. et. ē. necē. q. cō. stet. de. iure. actoris. ad. b. vt. sibi. adiudicet. nec. sufficit. q. otest. possidentē. ius. nō. hre. vt. s. de. h. p. olim. C. de. rei.

Dispendijs. si. ex. duobus. electis. litigantibus. alter. pcedat. renunciet. vel. a. psecutione. cause. excluda. tur. si. lite. pendente. cum. reliquo. fuerit. alia. electio. facta. non. tenet. emanauit. ad. declaratōnem. eorum. q. no. imno. et. host. s. de. ar. ex. pte. et. de. elec. dudū. ij. et. de. res. sti. in. integ. c. ij. et. o. pos. de. osti. cum. M. ad. fi.

Dispendijs. dicitur. dispendium. longum. et. inutile.

opendū breue et vtile. de b. de h. p. dispendia.

Statuimus. o. rō. ista. noua. est. saltē. in. q. tum. dicit. ele. ctionē. nullā. maxime. nō. interueniente. ali. qua. in. hibitō. ne. vt. s. de. ar. ex. pte. s. dices. nō. ne. scda. electio. facta. prima. nō. cassata. cassat. s. de. elec. o. siderauimus. Itē. nō. ne. scda. electio. facta. pma. nō. cassata. valet. interdū. s. m. ea. q. nō. s.

quibus apud sedem apo/ stolicam vel alibi litigan/ tibus super electionibus de se in discordia celebra/ tis aliquem ipsorum mori vel suo iuri renūciare aut a prosecutione ipsius con/ tingerit quoq. modo exclu/ di ad electionem aliam li/ te super electōne supersti/ tis electi pendente nulla/ ten. procedatur alias at/ temptata contra hoc ele/ ctio ipso iure viribus non/ subsistat. Dem.

Quod si per hoc ad ea igressus patere valeat viciosus sed liceat in hoc casu contumacis absentiam diuina replente presentia etiam lite non cōtestata diligenter examinato negotio fine debito ipsū terminari.

Inter petitorē et possessorē ouentōne iudicialia. vel pci/ bus pncipi. oblati. a. iudici. insinuatis. et. p. eū. futuro. reo. ogmitis. C. de. lit. auē. litigiosa. Dicit. tū. qdam. rē. litigi. osam. n. e. nisi. p. lit. af. facit. p. eis. s. de. of. dele. relatū. i. auē. de. litigiosis. s. oēm. et. optime. s. de. h. sig. ex. parte. ij. Litis. otestatio. s. litis. exordiū. s. de. of. dele. sup. qō. num. s. intentōnis. s. dic. o. p. sup. dia. auē. litigiosa. a. p. ba. s. de. of. dele. s. tū. vt. lite. pendente. c. i. et. ex. hys. que. no. host. s. de. tel. camq. ij. ff. q. libel. l. i. et. ij. Quid. aut. q. ad. hūc. titulū. iducat. litis. pendētia. hēs. i. cle. e. t. c. vno. q. Mori. s. de. ar. ex. pte. / Renunciare. s. de. rest. in. s. Excludi. vt. s. e. li. d. elec. h. forte. et. c. / integ. c. ij. / quis. et. c. cupientes. s. q. si. p. xx. et. s. sequentibus.

Electi. et. in. casu. isto. queretur. de. iure. ipius. defuncti. vt. sciat. de. iure. supstis. ad. hoc. ij. q. i. in. primis. l. z. em. appareat. defuncto. amplius. non. deberi. nō. ppter. hoc. seq. tur. supstis. viuenti. deberi. ad. idē. s. de. h. p. olim.

Subsistat. quid. si. postea. appareat. illū. supstis. ius. n. bñ. nū. quid. ouales. cet. dignitas. vel. bñficiū. in. isto. die. q. nō. qz. qd. ab. imcio. rē. xvj. q. in. s. p. s. de. elec. auditis. ij. de. re. iur. non. firmat. s. nunquid. de. nouo. poterit. eligi. credo. q. sic. p. de. s. de. elec. super. eo.

Quod si per hoc ad ea igressus patere valeat viciosus sed liceat in hoc casu contumacis absentiam diuina replente presentia etiam lite non cōtestata diligenter examinato negotio fine debito ipsū terminari.

litigat. cedit. vel. decidit. si. ali. lit. pen. cum. supstite. fuerit. elect. nō. valet. electio. si. vero. aliqui. quoz. inters. sit. ad. defensionē. litis. vel. imt. admitti. i. eo. statu. i. quo. erat. cā. admittentur. Emanauit. ppter. eandē. que. s. p. p. Possidens. ista. ergo. est. diuersitas. inter. istum. casū. et. pcedentē. qz. in. pcedenti. nondū. erant. beneficia. adepti. s.

s. elec. auditis. s. q. n. pma. nulla. erat. a. eli. gentes. erant. puati. ptate. eligēdi. So. illa. iura. et. q. in. illis. no. locū. habēt. quā. do. scda. electio. fit. p. ma. nō. cassata. et. nō. dum. in. litigium. ded. ducta. et. sic. intellis. ganē. no. s. e. audia. tis. Itud. c. a. se. lo. quunt. q. in. litigiū. erat. res. deducta. ut. tūc. scda. electio. ipo. iure. sit. nulla.

Alibi. videba. E. host. d. am. facē. s. de. elec. duduz. ij. in. glo. nunq. in. b. ca. / fu. iter. causas. q. pē. debāt. in. curia. et. ex. tra. curiā. ar. de. de. ma. et. obe. p. tuas. de. ap. si. duobus. s. q. ad. casuz. nēm. nulla. fit. dca. vt. hic. vides. p. Litigantibus. liti. giosa. est. res. d. cui. dñio. q. stio. vertitur.

de electōne litigabāt. et hīc beneficia iam erāt adepti.
Litigatur. expone vt dixi. s. c. pr.
Maliciose. s. fiebat isto mō litigabāt ostra me super
 bñficio meo cū ego nō possem ostra adūsariū me defendē
 renunciabā vt bñficiū ofereē alicui potēti q̄ litigantē in
 iuria et iure vexaret. **H**mōi. possessa. s. p̄ illū ceden
 tē vel decedentē cō
 tra quē litigabāt.
Confinita. vt si appa
 ruent illos ius ha
 bere nulla fiat ele
 ctio alias fiat electō
 v̄l presentatō post
 sniaz p̄ eos ad quos
 ptinet. et intelligo
 deē. istam cum illi q̄
 ostra illos cedentes
 p̄ decedentes litiga
 bāt ex eo litigabāt
 qz dicebāt illas dig
 tates l̄ beneficia ad
 se spectare. als nula
 fieri haberet dilato
 pone em̄ qz clericus
 ostra clericū agit pe
 tens ipm̄ ab ecclia re
 moueri. qz et immo/
 fus vel ocubinari9
 moriē clericus accus
 sat9 lite pen. cedat vel decedat. nunquid per hoc impe
 dient illi ad q̄s electio vel presentatio ptinet eligere vel
 presentare. dic qz nō. qz statim illo cedente vel decedente
 finita est lis. et sic nō habet locū hec deē. que dicit expel
 tandū finē litis cum supstite. et crimina extinguunt̄ mor
 te. xxij. di. quozundā cū suis ocor. si aut̄ perit illū ab ec
 clia remoueri et illā sibi assignari quādicit ad se specta
 re tunc locum habet deē. ad hoc. s. de r. p. olim.

Presente. nota dīam esse inter collatōem electōz q̄ p̄
 sentatōz. qz s̄ tria h̄ ponunt̄ p̄ diuers. h̄s s̄ exp̄sum q̄.
 de p̄ben. cuz m̄ illis s̄. cū aut̄. **I**nterere. puta q̄ eli
 gunt cedentē vel presentauerit vel otulerit vel forte qz
 expectabāt p̄mā vacaturā. et sic istud bñficiū vel ut
 cessione vel morte vacans sibi dicit deberi. l̄ files p̄sone.
In illo statu. optia fuit. p̄uifio. et declarat q̄ nō. in
 no. et host. de iudi. qz w. ducebāt em̄ cām illi beneficia
 ti vsqz ad finē tpe snie cedebāt. subrogabant̄ aduersarij
 q̄s optebat de nouo citari a iudiciū incipi. q̄ itez. p̄duce
 bāt cām vsqz ad oclusionē. et postea cedebāt. Itex. ve
 niebāt alij ad idē faciebāt. sic nō erat litū finis. et idē si
 ebat o l̄ nouicns electis vel presentatis s̄ de illis hodie
 sublata ē dubitatō p̄ s̄ verba. et oē hoc nō dabat host.
 aliud remediū n̄ qz iterpellata sedes ap. sup h̄s. p̄uidēt
 et veritatē iqreret s̄ h̄ optimū darū ē remediū. vt i eo sta
 tu admittant̄ rē. et sic erit finis litis. et o cordat ad hoc. s.
 e. li. de elec. vbi piculum. s̄. sane. et q̄. de excep. pia.

Tatuimus. circa positōnum materiā q̄ nō habēt
 bus practica9 noua et ignota videē scire dēs p̄i
 mo. qz positio s̄m gōf. ē dictum loco interrogatō
 nis positū vt qd̄ olim interrogatiue fiebat fiat hodie po
 situe. pone in terminis dicebat olim actor. querite domi
 ne iudex an sit heres. et ex qua parte. hodie dicitur pono
 te esse talis heredem. Item pono te heredem ex alle. sed
 hodie etiam fiunt interrogatōnes. et ante liē. oē. qd̄ dic
 ut no. s. d̄ iur. cal. c. p̄nl. et post. ff. s. mē. ad. vbi cūqz eē
 si sic oclusū i cā. vt. s. de fi. instru. cū iohes. vnd̄ p̄ deserti
 bi qz positio est breuis verboz formula mentē p̄ponētis

otmens ad veritatē eliciendā ocepta. habuit aut̄ s̄ h̄ b̄
 ortū nō solū ex vsu hoim diu in caus̄ molito. s̄ ex atiqua
 lege. ff. dele. iij. offidi9. s̄. ex diuerso. ibi pone igit̄ i cres
 dito rē. ad idē. s. de liē. oē. c. vno. de elect. duduz. ij. et q̄.
 de testi. c. presentū. fiūt aut̄ positōnes vt p̄ o fessionē adū
 sarij releuet̄ ponēs ab onē. p̄bandi. vt h̄ et. ff. de iuriuē.
 cū q̄. i. Rē n̄. nam et
 ad s̄ fiūt interroga
 tōes. ff. de mē. ad.
 .l. ij. iij. et. iij. diffe
 runt aut̄ positōnes
 et interrogatōnes
 qz positōnes asserti
 ue fiūt. ille inter ro
 gatiue. positōnes a
 pte. ille a iudice. et
 dicit q̄dam qz posi
 tōes tm̄ fiūt p̄ liē.
 oē. interrogatōnes
 an̄ tm̄ q̄rū vtrumqz
 falsū est de interro
 gatōibus. s. dixi.
 de positōibz. q̄. dis
 cam. Ad positōnes
 aut̄ respōdere debz
 ps. nō aut̄ aduocatus.
 imo solent caus
 ti iudices tūc respō
 detis aduocatos ex

De confessis.
Tatuimus vt po
 sitōnes negatiuas
 que probari non

S pellere. scire tm̄ debes qz aduocatus qui docet clientulum
 falsū respondere teneē aduersario illius dāna resartire q̄
 ob s̄ ptulit. puta ex onere. p̄bandi. vel amissione cause. l̄.
 di. sepe. s. d̄ miuē. c. vl. ff. ad. l. acq̄. qui occidit. s. vl. vns
 de solēt aduocati dicē clientulis. si s̄ ofitearis cām p̄des
 nec dicūt si negaueris aiām p̄des. de simo. marhe9. in fi
 scire debes qz positōnes fiūt in cā. et ad eas respondetue
 p̄ iur. cal. vel veritatis in cā p̄stitū. vnde videē qz solum
 post liē. oē. fieri habeāt cum post liē. oē. iuretur. s. e. li.
 de iur. cal. c. i. s̄ dic qz quādociqz faciēde fiūt p̄batōnes
 fieri possunt positōnes siue ante liē. oē. siue post nec ob.
 qd̄ de iuramento dictum ē. s. qz iudex ponentē ante liē.
 oē. sta. faciet iurare se credere et estimare vep̄ eē quod
 ponit. a aduersarium quod verum respondebit possunt
 enim ante litis contestatōnem exceptiones opponi super
 quibus faciēda est p̄batio. ad cuius releuatōnem fiunt
 positōnes. pone enim excipitur qz actor excommunicat9
 est qz p̄cussit clericū. et sic ab agendo repellend9 ponet
 ip̄e reus. a hoc modo pono qz p̄cussisti talem. Item qz in
 tali pte cor̄pis. itē qz cū gladio. itē qz in tali loco. itez qz
 tali die. itē qz talibz p̄sentibus. Itē qz turbatus ex tali cā
 p̄cussisti illū. Item qz animo iniuriadi. itē qz ille tūc erat
 clericus. item qz erat in possessione clericatus. itē qz scie/
 bas illum clericum esse. Item qz vidisti eum tonsuram et
 habitum clericalem deferentē. v̄his p̄ actorē o fessatis p̄
 bata est excōicatio. alias reus hoc p̄bet mutando verba
 et dicendo intendit p̄bare rē. post liē. contesta. pone qz
 peto ab ecclesia aliquem quam contra iura tenet remoue
 ti. dicam pono ego talis iuramento meo qz talis habet a
 possidet ecclesiam sancti petri. Item qz habet et possidet
 ecclesiam sancti marci. Item qz quelibet eorum habet cu
 ram animarum. Item qz eas post concilium acquisiuit.
 hoc confessato si ecumbit reus nisi dispensatōnem vel iu/
 stam causam ostendat. et idem in similibus. Scias autem
 qd̄ positōnes fieri debent super contētis in libello a ad
 ea p̄tinētibus v̄l p̄tinēt valētibus ex parte actoris ad in
 tentōez fundandā ex pte rei ad extenuandā. iij. q. iij. c. i.